

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๔๘

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๘ และคำร้องเพิ่มเติมลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ว่า ได้รับความแจ้งการจัดตั้งพรรคชาติประชาชนไทยเป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ ต่อมาวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๖ พรรคชาติประชาชนไทยมีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคชาติประชาชนไทยไม่สามารถดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายพรรคการเมืองเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกพรรคและมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน มีเหตุที่จะยุบพรรคชาติประชาชนไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายเครือเทพ พรหมสุวรรณ หัวหน้าพรรคชาติประชาชนไทย ยื่นคำชี้แจงลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๘ สรุปว่า ขณะนี้พรรคชาติประชาชนไทยมีสมาชิกเหลืออยู่ ๖ คน รวมทั้งหัวหน้าพรรค และพรรคชาติประชาชนไทยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบเลิกพรรคได้

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๕ พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปร่วมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความผิดดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของ นายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบ พรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ ว่า ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสองได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพรรคชาติประชาไทยนั้น เห็นว่า พรรคชาติประชาไทยมีสมาชิกเหลืออยู่ ๖ คนรวมทั้งหัวหน้าพรรค จึงมีสมาชิกเหลือจำนวนไม่ถึงสิบห้าคน มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) เกิดขึ้นกับพรรคชาติประชาไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะสั่งยุบพรรคการเมือง ดังกล่าวได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุดังกล่าวจึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาไทย

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ